

UVOD

PREDMET: Devizno tržište, predmet seminarskog rada, je skup principa, propisa, pravila i institucija kojima se regulišu devizni poslovi između privrednih i drugih subjekata u robnom i nerobnom prometu u zemlji i sa inostranstvom. U seminarskom radu je objašnjeno koji su uslovi neophodni za stvaranje deviznog tržišta, opisani su poslovi na domaćem i međunarodnom deviznom tržištu, rizici koji se javljaju kao i neki specifični poslovi na deviznom tržištu.

CILJ: Seminarski rad ima za cilj da ukaže na to da je stabilno devizno tržište neophodno u svakoj zemlji jer bez deviznog tržišta nema povezanosti domaće i svetske ekonomije, što je nezamislivo u procesu globalizacije.

USLOVI ZA USPOSTAVLJANJE DEVIZNOG TRŽIŠTA

Uslovi za uspostavljanje deviznog tržišta su slični uslovima za organizovanje i funkcionisanje novčanog tržišta. Neosporna su tri osnovna preduslova za postojanje i funkcionisanje deviznih tržišta:

1. konvertibilnost valuta ,
2. odgovarajuće monetarne rezerve i racionalna politika rukovanja sa njima od strane centralne banke,
3. dugoročno uravnotežen bilans plaćanja

Takodje je potrebno postojanje slobodne konkurencije između poslovnih banaka, kao i mogućnost za kratkoročna ulaganja u zemlji i inostranstvu u obliku hartija od vrednosti na veće iznose i rokovima od 3 do 13 meseci. Potrebno je da postoji organizovano devizno tržište sa određenim pravilima trgovanja na kojoj su predmet kupoprodaje samo tzv. slobodne devize, da bi se nacionalni novac mogao pojaviti kao slobodna deviza neophodna je konvertibilnost domaće valute , i to bar u njenoj najmekšoj varijanti, konvertibilnost za inostrana pravna i fizička lica.

Ponuda i tražnja deviza obično nije nikada uravnotežena u kraćim vremenskim razmacima. Zato je održavanje deviznih kurseva u određenom rasponu sa intervencijama centralne banke vrlo bitna za postojnje i funkcionisanje slobodnog deviznog tržišta. Ovde administrativne mere kao što je zamrzavanje kurseva ne dolaze u obzir jer ako bi tražnja deviza bila veća od ponude onda je sigurno da bi devizni kursevi postigli gornju eksremnu tačku i time bi se otvorila pitanja utvrđivanja prioriteta za plaćanje inostranstvu a samim tim i pitanje kriterijuma za eliminisanje viška tražnje. Takve mere su nespojive sa slobodnim deviznim tržištem.

1. OPŠTI PRISTUP PROBLEMATICI DEVIZNOG TRŽIŠTA

Devizno tržište je mesto na kome se susreću ponuda i tražnja, odnosno vrši kupoprodaja stranih valuta. Ono nije fizički ni prostorno ograničeno nego postoji svuda gde se vrši razmena valuta. To su veliki finansijski centri poput Njujorka, Londona, Pariza, Frankfurta i oni imaju odlučujuću ulogu u obrazovanju cena valuta-kupovnih i prodajnih deviznih kurseva.

Osnovna svrha deviznog tržišta je omogućavanje i olakšavanje međunarodne trgovine i međunarodnog kretanja kapitala. Danas se za sva međunarodna finansijska tržišta može reći da su i devizna tržišta. Na ovim nestruktuiranim tržištima ekspanzija poslovanja je enormna, tako da se dnevni obim trgovanja procenjuje na preko 1600 milijardi dolara. Devizno tržište predstavlja uređen skup odnosa na kome se putem organizovanog finansijskog sistema sučeljavaju ponude i tražnje deviznih sredstava. Na taj način dolazi do formiranja deviznih kurseva, kao cene deviznih sredstava, na osnovu kojih se obavlja kupovina odnosno prodaja stranih sredstava plaćanja.

Ukršteni kursevi valuta na međunarodnim finansijskim tržištima se kotiraju kao:
KUPOVNI I PRODAJNI KURS.

Kupovni kurs: pokazuje koliko je jedinica jedne valute neophodno prodati, da bi se kupila jedna jedinica druge valute.

Odnosno **prodajni kurs** je pokazatelj koliko će se jedinica jedne valute kupiti ukoliko se proda jedna jedinica druge valute.

Kupovni kurs uvek je niži od prodajnog, a raspon između kupovnog i prodajnog kursa naziva se **spread (spread)**.

Savremeno bankarsko poslovanje na međunarodnom tržištu novca zahteva konstantno korišćenje pojmova kotirane i kotirajuće valute, direktne i indirektno kotacije kao i ukrštenih kurseva. **Kotirana valuta** (quoted currency) je ona koja u samoj postavci kursa stoji uvek na prvom mestu i odnosi se na jednu ili sto jedinica druge valute. Valuta koja stoji na drugom mestu prilikom postavke kursa i pokazuje koliko se njenih jedinica menja za jednu ili sto jedinica kotirane valute naziva se **kotirajuća valuta** (quoting currency).

U praksi se najčešće primenjuje princip kotirajuće valute, pri čemu se domaća valuta nalazi na drugom mestu prilikom postavke kurseva, pokazujući koliko je jedinica domaće valute neophodno dati za jednu ili sto jedinica strane, odnosno kotirane valute. Ovakvo kotiranje domaće valute od strane monetarnih vlasti naziva se direktno kotiranje, ono se primenjuje i u našoj zemlji.

Osnovna potreba za kupovinom strane valute najčešće potiče iz poslovnih transakcija između rezidenata različitih zemalja, odnosno odnosa iz potreba plaćanja u stranoj valuti. Međutim najveći broj kupovina i prodaja deviza na međubankarskom tržištu potiče iz sledećih razloga:

- **Hedžinga**, odnosno kupovine i prodaje stranih sredstava plaćanja u cilju minimizacije nastanka rizika od gubitka usled promene vrednosti deviznog kursa, u odnosu na osnovnu valutu i
- **Špekulacija**, odnosno držanja određene valute u portfelju uz očekivanje porasta kursa radi ostvarenja profita

Funkcionisanje devizne trgovine uslovljeno je ne samo privrednim prilikama i ekonomskim odnosima pojedinih zemalja sa inostranstvom (cije bi valute mogle da budu predmet devizne trgovine) već i prilikama koje vladaju u međunarodnoj monetarnoj i finansijskoj oblasti. Devizne transakcije su daleko složenije i komplikovanije nego što bi to moglo da izgleda na prvi pogled. Za njihovo obavljanje su potrebni visoko kvalifikovani stručni kadrovi. Potrebno je odlično poznavanje i stalno praćenje svih zbivanja i promena koje se dešavaju kako u domaćoj privredi tako i u međunarodnoj ekonomskoj i monetarnoj oblasti. Prilikom zaključivanja bilo kakvih deviznih ili kreditnih poslova sa inostranim partnerima, neophodno je u svakom konkretnom slučaju proceniti da li je ugovorna valuta eventualni kandidat za devalvaciju ili revalvaciju, odnosno da li je u pitanju dugovanje ili potraživanje.

Kupovina i prodaja deviza, odnosno inostranih sredstava plaćanja, vrši se po utvrđenim deviznim kursovima. Motivi su različiti:

- obezbeđenje određene valute radi izvršavanja određene obaveze prema inostranstvu,
- zamena jedne strane valute u drugu u cilju zaštite od kursnih razlika,
- odnosno ostvarivanje devizne zarade uskladjivanje ponude i tražnje deviza i regulisanje deviznih kuseva putem intervencije centralne banke, na tržištu kratkoročnih depozita i kredita, inostranih hartija od vrednosti i srednjeročnih, odnosno dugoročnih kredita, vrši se praktično međunarodna razmena kapitala.

Kao subjekti na deviznim tržištima pojavljuju se: centralne banke, komercijalne-poslovne banke, razne finansijske ustanove, investicione firme, velike međunarodne korporacije, fizička lica i brokeri. Uloga brokera na deviznim tržištima je specifična i ona se sastoji u povezivanju aktivnih učesnika na deviznim tržištima. Najveći obim trgovine odvija se između banaka koje trguju direktno ili preko brokera. Osnovna uloga brokera u trgovanju devizama je da po nalogu banke klijenta, kao posrednika, na tržištu nude najbolju moguću cenu tj. ugovori kupovinu po najnižim troškovima, odnosno prodaju po najboljim uslovima na tržištu. Prednosti rada banaka preko brokera su u tome što se ovim putem postižu najbolji uslovi, odnosno susretanje ponude i tražnje za pojedinim devizama. Na drugoj strani prednost trgovanja devizama direktno sa drugom bankom je dobijanje fiksnog kursa i saznanje o stepenu kreditnog rizika, koji nosi njen partner-banka u transakciji, što nije slučaj u radu preko brokera.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

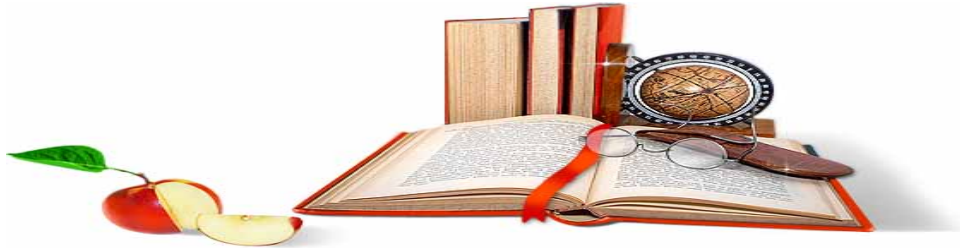
WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com
